

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

С. О. ПОКУТНЄВА

ПРИРОДОЗНАВСТВО

Підручник для слабозорих учнів 4 класу

ЧАСТИНА І

Київ – 2014

«Природознавство» для слабозорих учнів 4 класу: підручник (Частина 1) / С.О. Покутнєва. – К.: Інститут спеціальної педагогіки, 2014. – (6,0 др.арк.). – режим доступу: <http://www.ispukr.org.ua/>

Підручник «Природознавство» для слабозорих учнів 4 класу, частина I дуже специфічний і за своїм методичним наповненням не має аналогів як у спеціальній, так і в загальноосвітній школі.

У підручнику реалізовані нові освітні завдання сучасної педагогіки. Зміст спеціальної освіти модернізовано на основі завдань з навчання теоретичного типу. Це, за Л.С.Виготським та М.І.Земцової, дає можливість найбільш впливати на розвиваючий потенціал особистості учня з глибокими порушеннями зору.

Тексти підручника позбавлені зайвого та другорядного матеріалу, що допомагає його читанню та активізації розумової діяльності учнів. Спрощує логічну обробку інформації, яка закладена у тексті. Націлює школярів на застосування таких логічних прийомів як виділення головної думки, порівняння, визначення і пояснення понять, узагальнення, конкретизація. У формуванні цих якостей мислення й полягає розвиваюча функція навчання, яка допомагає учням повноцінному засвоєнню поданих у тексті знань, їх послідовності та системності, навчає плануванню.

Завдання до текстів допомагають осмисленню матеріалу та спрямовані на розвиток самостійності мислення учнів, що є одною із важливих цілей сучасної реформи школи.

Особлива увага звертається на практичну діяльність учнів – самостійне збудування схеми, які полегшують учням розуміння тексту, відображаючи його логіку. Крім цього, наявність схем організовуватимуть запам'ятовування матеріалу і відтворенню думки у слові.

Зміст підручника відповідає новій навчальній програмі. Крім того, ідеї цього підручника щодо навчання дітей з глибокими порушеннями зору з нової освітньої реформи були закладені у Державні стандарти спеціальної

школи та пройшли широку апробацію у формі виступів на наукових конференціях, наукових статтях та посібниках.

Це підручник нового покоління, який відповідає оновлений системи спеціальної освіти і вкрай необхідний для практичної роботи як учителям, так і слабозорим школярам.

Зміст та обсяг підручника відповідають меті і завданням дослідження, визначених у Технічному завданні на виконання НДР. Заплановані завдання повністю розкриті у змісті рукописі підручника.

Підручник підготовлений за результатами завершеної у 2014 році фундаментальної НДР «Теоретичне та методичне забезпечення формування і реалізації оновленого змісту освіти дітей з порушенням зору» (2012-2014 рр. Державний реєстраційний номер теми 0112U002166).

Наукова значущість підготовленого підручника полягає в оновленні методичних підходів до опанування слабозорими учнями 4-го класу змісту курсу «Природознавство».

Впровадження підручника «Природознавство» для слабозорих учнів 4-го класу сприятиме підвищенню якості освіти молодших школярів з глибокими порушеннями зору через спеціальне «вирощування» особистісного потенціалу дитини, виховання його здібностей до компетентної діяльності в майбутніх життєвих предметних та соціальних ситуаціях та цілеспрямоване введення в культуру освітньої галузі «Людина і світ» з наданням практичної спрямованості виховання слабозорих школярів, які допоможуть удосконалити навчальний процес в тому, щоб наблизити рівень підготовки молодших учнів до такого рівня, який буде необхідний в середніх класах.

Підручник «Природознавство» I частина адресовано для слабозорих учнів 4-го класу спеціальних навчальних закладів.

ЗМІСТ

Тема І. Вода

1-2 уроки	4
3-4-5 уроки.	7
6 урок.	12
7 урок.	15
8-9 уроки	18
10 урок.	23
11 урок. Тіло – Речовина – Молекули	26
12-13 уроки.	29
14 урок. Вода і живі організми	33

Тема ІІ. Повітря

15-16- 17 уроки	35
18 урок.	40
19 урок	42

Тема ІІІ. Гірські породи. Ґрунти

20-21 уроки	45
22 урок.	51
23 урок.	53
24 урок.	57
25 урок.	58
26 урок.	58
27 урок.	62

Тема ІV. Сонце – джерело енергії на Землі

28 урок.	66
29 урок. Життєва сила	68
30-31 уроки.	70
32 урок.	74
33 урок.	77

Тема У. Рослини, тварини і середовища їх існування

34 урок	80
35 урок	82
36 урок	85
37 урок	88
38 урок	92
39 урок	95
40 урок	97
41 урок	101
42 урок	104
43-44 уроки	104
45 урок	108
46 урок	108

Тема VI. Людина та її організм

47 урок	110
48 урок	113
49-50 уроки	114
51 урок	118
52-53 уроки	121
54-55 уроки	125
56-57 уроки	129
58-59 уроки	133
60-61 уроки	140